[2024] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1159 : 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 455

ਐਨ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ .ਟੀ.ਸੀ.ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ.ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਅਤੇਹੋਰ ਧਿਰਾ।

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ। 6604 ਜਾਂ 2024)

17 ਮਈ 2024

[ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਡੇਟਾ ਅਤੇ ਉੱਜਲ ਭੁਯਾਨ, ਜੇਜੇ।]

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਏ)ਕੀ ਦ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਏ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਪਸੰਦੀਦਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦ ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ *ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਜੁਡੀਕਾਟਾ* ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦ ਹੋਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ; ਅ) ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ; ਸੀ) ਕੀ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬੀ)ਰੁਕਾਵਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਡੀ) ਕੀ ਪਿਛਲੀ

ਸਿਰਲੇਖ

ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੇ ਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ *ਅੰਤਰ ਸੇ* ਵਿਵਾਦ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਦ ਉਹੀ ਮੁੱਦਾ ਤੋਂ ਹੋਣਾ ਇੱਕੋ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 - ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਐਕਟ, 2013 ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ - ਕੀ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ *ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਜੁਡੀਕਾਟਾ* ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦ ਹੋਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿੱਚ ਦ ਦੂਜਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਕਰ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਖ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਦੂਜਾ ਅਪੀਲਾਂ, ਦ ਸਹਿ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਦ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਅਰਥਾਤ, ਜੀਐੱਨਸੀਟੀਡੀਅਤੇ ਡੀਡੀਏ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਕੋਲ ਵਿਰੋਧੀ ਦਿਲਚਸਪੀਆਂ – *ਅੰਤਰ ਸੇ* ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ, ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮੁੱਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਸਕਦੀ ਸੀ - ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਨਾਮ, ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਜੀਐੱਨਸੀਟੀਡੀ ਅਤੇ ਡੀਡੀਏਸਨ ਤੇ ਝਗੜੇ – ਵਿੱਚ ਦ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਇਹ, ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਦ ਲਾਗੂ ਹੋਣਯੋਗਤਾ ਦੇ *ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਜੁਡੀਕਾਟਾ* ਹੈ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ – *ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਆਂ* , ਜਿਵੇਂ ਏ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਦ ਉਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾਲ ਏ ਅਦਾਲਤ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰੋ ਦ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦ ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਲ ਕਰੇਗਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਜਿਵੇਂ *ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਜੁਡੀਕਾਟਾ* ਨੂੰ ਬਾਰ ਏ ਫੈਸਲਾ 'ਤੇ ਦ ਲੀਡ ਮਾਮਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲਾਂ;

ਹੋਰ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਮਈ ਨਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕਰੋ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦਾਅ 'ਤੇ ਹਨ - ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਧੇਰੇ ਲਚਕਦਾਰ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਪਛਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਦੂਰਗਾਮੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 23 ਅਤੇ 25]

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 - ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਐਕਟ, 2013 ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ - ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਤੱਥ ਭੌਤਿਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਵਿੱਚ ਦ ਸਮਝ ਕਿ ਇਹ ਕਰੇਗਾ ਕੋਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਦ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣ - ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਜਾਂ ਅਣ-ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਛੁਪਾਉਣਾ; ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਦ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣਾ—ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਕਿਸੇ ਬਨਾਮ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ – ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ, ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਦਰਭ, ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਨੂੰ ਉਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੋਲ ਹੋਣਾ ਦ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਬਦਲੋ ਟ੍ਰੈਜੈਕਟਰੀ - ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਨਹੀਂ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ ਬਾਂਹ ਇੱਕ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਕਰੋ ਏ ਹਥਿਆਰ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀਤਾ ਵੱਧ ਇਸਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਪਰ ਸਗੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਫਿਰ ਬਨਾਮ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਦੌਰਾਨ ਦ ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਲ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਕਿਹੜਾ ਹਨ ਦਬਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ - ਇਹਨਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ 'ਤੇ ਦ ਪਹਿਲਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ ਅਧਿਕਾਰੀ। [ਪੈਰਾ 30 ਅਤੇ 31]

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 - ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਐਕਟ, 2013 – ਕਰਦਾ ਹੈ ਦ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਮਰਜ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਦ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਜਨਤਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨਤਾ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਮੂਹ ਏ (ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਮ.ਏ . ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਬਦਲੋ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ

ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ. ਬਨਾਮ. ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ।

ਭਾਲਣਾ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਦੇ ਦ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦ ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਲ) ਅਤੇB.1 (ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਇੱਕ ਐੱਸਐੱਲਪੀ(ਹੁਣ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ) ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਨਾ-ਮਾਤਰ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ – ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਿ ਦ ਤੱਤ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਮਾਨਤਾ ਏ ਅਤੇ ਬੀ1 ਕੇਸਾਂ *ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ* ਗਰੁੱਪ ਸੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਸਾਧਾਰਨ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਾਵਰ ਅਧੀਨ ਲੇਖ 142 ਦੇ ਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਰਤ ਤਾਂਕਿ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਹੈ ਹੋ ਗਿਆ ਵਿਚਕਾਰ ਦ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਆਮ ਜਨਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਤਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 41]

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 - ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਐਕਟ, 2013 ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ - ਦਿੱਲੀ ਭੂਮੀ (ਤਬਾਦਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ) ਐਕਟ, 1972 - ਕੀ ਪਿਛਲਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ *ਅੰਤਰ ਸੰ* ਵਿਵਾਦ ਇੱਕੋ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਸਮੂਹ ਈ ਮਾਮਲੇ ਸੌਦਾ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਮਾਲਕੀ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿਵਾਦਾਂ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਦਬਾ ਕੇ ਧੋਖਾਧੜੀ - ਇਹ ਤੈਅ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਅਧੀਨ ਅਨੁਭਾਗ 4(1) ਦੇ ਦ 1894 ਐਕਟ, ਹੈ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ - ਨਾਲ ਹੀ, ਦਿੱਲੀ ਲੈਂਡਜ਼ (ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ) ਐਕਟ ਦੀ ਬਣਤਰ, 1972 ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਬਨਾਮ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪੂਰਵ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਰੀ ਹੈ ਹੋ ਗਿਆ ਰਾਹੀਂ ਛੁਪਾਉਣਾ, ਇਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਧੋਖਾਧੜੀ – ਦ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ " ਡਬਲਯੂ .ਐਚ . .ਓ" ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਲੈਪਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦ ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ.. ਤੇਜਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ – ਜਿਵੇਂ ਦੂਰ ਜਿਵੇਂ ਦ ਛੁਪਾਉਣਾ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਤੱਥ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ

ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਆਦਿ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਹ – ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾਓ ਅਸਲੀ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਅਤੇ ਦਬਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ - ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਇੰਨੇ ਉੱਨਤ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ - ਗਰੁੱਪ ਈ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਖਰੀ ਉਪਾਅ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤੱਥ ਖੋਜ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ - ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝੋ। [ਪੈਰਾ 42, 44, 45, 46, 48]

ਸਿਧਾਂਤ/ਸਿਧਾਂਤ - *ਰੈੱਸ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ* ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਿਧਾਂਤ/ਸਿਧਾਂਤ - ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ - ਅਪਵਾਦ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕੁਨਹਯਾਮੇਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪਵਾਦ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੀ ਹੈ , ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਜਾਂ ਅਸੀਮਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਚ ਮੰਚ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਜੋ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਕੋਲ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ – ਦ ਅਪਵਾਦ ਕਿ ਹੈ ਗਿਆ ਕੁਨਹਯਾਮੇਦ ਵਿੱਚ ਉੱਕਰੇ ਗਏ , ਸਿਰਫ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਭਟਕਣ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਚਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਅਪਵਾਦ, ਦ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਿਹਿਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਧੀਨ ਲੇਖ 142 ਦੇ ਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਵਜੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਦ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਮਰਜ ਅਤੇ ਦ ਨਿਯਮ ਦੇ ਘੂਰਨਾ ਫੈਸਲਾ। [ਪੈਰਾ 33]

ਜਨਤਕ ਦਿਲਚਸਪੀ - ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ - ਤੱਤ ਦੇ ਜਨਤਕ ਦਿਲਚਸਪੀ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਏ) ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੰਤੁਲਨ ਦ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਦ ਜਨਤਕ ਖਜ਼ਾਨਾ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਉੱਥੇ ਹਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪੀਆਂ ਤੇ ਸੂਲੀ, ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਨ ਬਣੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕੈਸਕੇਡਿੰਗ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਹਿੱਤ;ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ, ਸਕੂਲ, ਮੈਟਰੋ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਆਦਿ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ,

ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ. ਬਨਾਮ. ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ।

ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਗੈਰ-ਮਾਫ਼ੀ ਦੇ ਦੇਰੀ ਕਰੇਗਾ ਜਾਓ ਪਰੇ ਸਿਰਫ਼ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਦ ਖਜ਼ਾਨਾ ਅਤੇ ਕਰੇਗਾ ਫੈਲਾਓ ਨੂੰ ਦ ਜਨਤਕ ਤੇ ਵੱਡਾ; ਏ) ਇਹ ਆਂਡੇ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਪੰਜੇ ਲਗਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਉਲਟਾ; ਸ) ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ, ਦ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇਸਨੂੰ ਬਨਾਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਨਿਰਮਾਣ ਅਧੀਨ ਮੈਟਰੋ ਕੋਰੀਡੋਰ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ 'ਤੇ ਪਏ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਲਾਟ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ; e) ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਧਿਕਾਰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿ ਹੈ ਆਓ ਉੱਪਰ 'ਤੇ ਏ ਵੱਡਾ ਨੰਬਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ;

ਐੱਫ) ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ – ਜਦੋਂ ਸੰਤੁਲਨ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ 'ਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਹਿੱਤ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਾਮਾਤਰ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ g) ਬਹੁਲਤਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਏ 'ਤੇ ਅਨੁਭਾਗ 24 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ (2) ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ - ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਨੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 40]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ. ਮਨੋਹਰਲਾਲ [2020] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1 : **(2020) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 129 – ਅੱਗੇ।**

ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਐਮ.ਪੀ. ਸ਼ਾਹ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਹੋਰ [1994] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 163 : **(1994) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 552;** *ਮਥੁਰਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਾਜੂ ਜੈਸਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਦੋਸੀਬਾਈ ਐਨ.ਬੀ. ਜੀਜੀਭੋਏ* [1970] 3ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 830 : **(1970) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 613;** *ਐਸਜੇਐਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉੱਦਮ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ* [2004] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 56 : **(2004) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 166;** *ਅਰੁਣਿਮਾ ਬਰੂਹਾ ਬਨਾਮ. ਅਰੁਣਿਮਾ ਬਰੂਹਾ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ* [2007] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 904 : **(2007) 6 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 120 - ਨਿਰਭਰ।** *ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ. ਤੇਜਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ* **ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ 2024 ਦਾ ਨੰਬਰ 6798, ਜੋ ਕਿ ਐਸਐਲਪੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 26697/2019 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ;** *ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ. ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸਤਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ* [2014] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 783 : **(2014) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 183;** *ਸਰਕਾਰ (ਐਨਸੀਟੀ) ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ. ਮਾਨਵਧਰਮ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਹੋਰ* [2017] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 232 : **(2017) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 751;** *ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰ* [2019] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 695 : **(2019) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 229;** *ਕੁਨਹਯਾਮੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ।ਬਨਾਮ. ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ* [2000] ਸਹਾਇਤਾ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.538 : **(2000) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 359;** *ਪੁਣੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ. ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸੀਰਿਮਲ ਸੋਲੰਕੀ* **(2020) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 1471 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਰੰਜਨਾ ਭਾਟੀਆ ਬਨਾਮ ਰੰਜਨਾ ਭਾਟੀਆ ਬਨਾਮ ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ **(2014) ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਡੇਲ 2151;** *ਸਪਰਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼* **(2014) ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਡੇਲ 6659 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।**

ਮੁੰਨੀ ਬੀਬੀ (ਹੁਣ ਮਰ ਗਈ) ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਤਿਰਲੋਕੀ ਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. **(1931) ਪੀ.ਸੀ. 114 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।**

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894; ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013; ਦਿੱਲੀ ਭੂਮੀ (ਤਬਾਦਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ) ਐਕਟ, 1972; ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ; ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰੂਲਜ਼, 2013

ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ; ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ; ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; Salus populi suprema lex esto; ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ; ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ; ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142; ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਤੱਤ; ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ; ਜਨਤਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ; ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ; ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾਧੜੀ; ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣਾ ਅਤੇ ਦਬਾਉਣਾ; ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ; ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਐਕਟ, 2013 ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ; ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1)

ਕੇਸ ਉੱਠਦਾ ਹੈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ 2024 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6604

2015 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀਸੀ ਨੰਬਰ 7442 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 11.01.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਨਾਲ

ਸਾਲ 2024 ਦੇ ਸੀ. ਏ. ਨੰਬਰ 6605,6606,6607,6608,6610,6611,6612,6613 ਅਤੇ 6649,2023 ਦੇ ਐਮ. ਏ. ਨੰਬਰ 277 ਸਾਲ 2016 ਦੇ ਸੀ. ਏ. ਨੰਬਰ 8492 ਵਿੱਚ ਐਮ. ਏ. .. ਡੀ. ਨੰ. 2022 ਦਾ 39901,2023 ਦਾ ਐਮ. ਏ. ਨੰਬਰ 278, ਐਮ. ਏ. ਡੀ. ਨੰ. 2023 ਦਾ 674, ਐਮ. ਏ. ਡੀ. ਨੰ. 2023 ਦਾ 3577,2023 ਦਾ ਐਮ. ਏ. ਨੰਬਰ 346, ਐਮ. ਏ. ਡੀ. ਨੰ. ਸਾਲ 2023 ਦਾ 5711, ਸਾਲ 2016 ਦਾ ਸੀ. ਏ. ਨੰਬਰ 542, ਸਾਲ 2024 ਦਾ ਸੀ. ਏ. ਨੰਬਰ 6614,6615 ਅਤੇ 6650। ਪੇਟ (ਸੀ) 2019 ਦਾ ਨੰਬਰ 189 2017 ਦੇ ਸੀ. ਏ. ਨੰਬਰ 2690 ਵਿੱਚ, ਸੀ. ਏ. ਨੰਬਰ 6651,6616,6618,6652,6619,6653,6620,6621, ਸਾਲ 2024 ਦੇ 6622,6623,6624,6625,6626,6627,6628,6654 ਅਤੇ 6655, ਐਸ. ਐਲ. ਪੀ. (ਸੀ) ਡੀ. ਨੰ. 2022 ਦਾ 21746, ਸੀ. ਏ. ਨੰਬਰ 6629 ਅਤੇ 2024 ਦਾ 6656, ਐੱਮ. ਏ. ਡੀ. ਨੰ. 2022 ਦਾ 39898, ਐਮ. ਏ. ਡੀ. ਨੰ. 2022 ਦਾ 40951, ਐਮ. ਏ. ਡੀ. ਨੰ.

ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ. ਬਨਾਮ. ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ।

2022 ਦਾ 42177, ਐਮ .ਨੰ .ਡੀ .ਏ .2023 ਦਾ 1215, ਐਮ ਸਾਲ .ਨੰ .ਡੀ .ਏ .2023 ਦਾ 1713, ਸਾਲ 2023 ਦਾ ਐੱਮ ਨੰਬਰ .ਏ .1888, ਸਾਲ 2023 ਦਾ ਸੀ ਨੰਬਰ .ਏ .352, ਸਾਲ 2024 ਦਾ ਸੀ ਨੰਬਰ .ਏ . 6630,6631,6632 ਅਤੇ <ਆਈ .ਡੀ .1, ਸਾਲ 2017 ਦੇ ਸੀ ਨੰਬਰ .ਏ .2690 ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2020 ਦਾਐੱਮਨੰਬਰ.ਏ.806,ਸਾਲ2024ਦਾਸੀਨੰਬਰ.ਏ.6981,6635,6637,6638,6639,6640,6641 ,6642 ਅਤੇ 6643, ਸਾਲ 2022 ਦਾ ਐੱਸ ਨੰਬਰ .ਡੀ (.ਸੀ) .ਪੀ .ਐੱਲ .18142, ਸਾਲ 2024 ਦਾ ਸੀ . ਨੰਬਰ .ਏ6658 ਅਤੇ 6644, ਸਾਲ 2022 ਦਾ ਐੱਸ ਨੰਬਰ .ਡੀ (.ਸੀ) .ਪੀ .ਐੱਲ .19142, ਸੀ.ਏ . ਸਾਲ 2024 ਦਾ 6659, ਸਾਲ 2022 ਦਾ ਐੱਸਐੱਲਪੀ ਨੰਬਰ .ਡੀ (ਸੀ)19687, ਸਾਲ 2024 ਦਾ ਸੀਏ ਨੰਬਰ 6660,6648,6661,6662,6647 ਅਤੇ 6663, ਸਾਲ 2022 ਦਾ ਐੱਸਐੱਲਪੀ .ਡੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ20104 ਅਤੇ 20203, ਸਾਲ 2024 ਦਾ ਸੀਏ ਨੰਬਰ 6645,664 ਅਤੇ 6646 ਅਤੇ ਐੱਮ .ਏ . .ਨੰ .ਡੀ2023 ਦਾ 32991.

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

ਆਰ. ਵੈਂਕਟਰਾਮਣੀ, ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਕੇ. ਐੱਮ. ਨਟਰਾਜ, ਏ. ਐੱਸ. ਜੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਚਨਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸੰਜੇ ਪੋਦ੍ਦਾਰ, ਬਨਾਮ. ਚਿਤੰਬਰੇਸ਼, ਗੋਪਾਲ ਸ਼ੰਕਰਨਾਰਾਇਣਨ, ਸੀ. ਏ. ਸੁੰਦਰਮ, ਧਰੁਵ ਮਹਿਤਾ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਢੋਲਕੀਆ, ਜਯੰਤ ਮਹਿਤਾ, ਵਿਨੈ ਗਰਗ, ਰਵਿੰਦਰ ਸੇਠੀ, ਕੈਲਾਸ਼ ਵਾਸਦੇਵ, ਏ. ਕੇ. ਪਾਂਡਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰ, ਅਤੁਲ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਬਨਾਮਟੀ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰਚਨਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਰਾਹੁਲ ਪਾਂਡੇ, ਏ. ਬਨਾਮ. ਐੱਸ. ਕਾਦਿਆਨ, ਚਿੰਤਨ ਸਿੰਘਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨਾਲੀ ਜੈਨ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਪਾਂਡੇ, ਰਮਨ ਯਾਦਵ, ਕਾਰਤਿਕਾਯ ਅਗਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਜੀਤਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੋਨਿਕਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਰਣਿਮਾ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨੀਸ਼ਾ ਚਾਵਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੀ. ਐੱਲ. ਐੱਨ. ਸ਼ਿਵਾਨੀ, ਰੁਸਤਮ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਹਾਰਿਕਾ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨਾਕਸ਼ੀ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਮੈਸਰਜ਼। ਸਹਾਰੀਆ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਵਰੁਣ ਪੂਨੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਿਕਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਰੋਨੀ ਜੌਹਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਸਥਾ ਤਿਆਗੀ, ਨਿਸ਼ਿਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਾਚੀ ਬਾਜਪਾਈ, ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਚੰਦਰ, ਅਸ਼ਵਾਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਰਾਮ ਨਰੇਸ਼ ਯਾਦਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਲਵਿਕਾ ਕਪਿਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਨਵੰਗੀ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਨਿਤਿਨ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਨੀਤਾ ਓਝਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਸੁਧਾ ਪ੍ਰਿਯੰਸ਼ਾ, ਵਿਨੀਤ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਮੋਹਿਤ ਪਾਲ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੋਹਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੰਗੋਲੀ ਸੇਠ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਜਲੀਨਾ ਲਾਲ, ਐੱਨ. ਬਲਰਾਜ, ਸੌਮਿਕ ਘੋਸ਼ਾਲ, ਪੰਕਜ ਭਗਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਾ ਚੰਦਰਨ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਿਨਹਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਰਮਨ, ਜ਼ਫਰ ਇਨਾਯਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੋਹਿਨੀ ਮੂਸਾ, ਏ. ਗੁਪਤਾ, ਐੱਮ. ਸੀ. ਢੀਂਗਰਾ, ਸੁਮਿਤ ਬੰਸਲ, ਉਦੈ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ, ਉਤਸਵ ਗਰਗ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਧਬਨਾਮ ਯਾਦਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ੀ ਤਿਆਗੀ, ਵਿਕਰਾਂਤ ਯਾਦਵ, ਯਸ਼ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦਿਓੜਾ, ਪ੍ਰੀਸ਼ ਮੋਹਨ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨਲ ਕੇ ਚੋਪੜਾ, ਭਾਰਤ ਅਰੋੜਾ, ਮਾਨਿਕਯਾ ਖੰਨਾ, ਰਾਘਵ ਭਾਟੀਆ, ਸ਼ਰਥ ਸੰਪਤ, ਅਪ੍ਰਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਤਰੁਣ ਮਹਿਤਾ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਐੱਮ/ਐੱਸ। ਵੇਦਯਾ ਪਾਰਟਨਰਜ਼, ਸਿਧਾਰਥ ਬੱਤਰਾ, ਐੱਸ. ਕੇ. ਰਾਓਤ, ਚਿਨਮਯ ਦੂਬੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਚਾਵਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰਚਨਾ ਯਾਦਵ, ਰਿਦਮ ਕਟਿਆਲ, ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਚੁੱਘ, ਪ੍ਰਤਯੁਸ਼ ਅਰੋੜਾ, ਕੁਣਾਲ ਯੋਗਰਾਜ ਵਰਮਾ, ਜਸਬਿਰ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਾਂਦਨੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਿਵਿਆ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਮਨੀਸ਼ ਪਾਲੀਵਾਲ, ਉਦੈਬੀਰ

ਸਿੰਘ ਕੋਚਰ, ਪਰਵ ਗਰਗ, ਪਵਾਸ ਕੁਲਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ, ਕਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੇਖੀ, ਪੁਨੀਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਹੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਆਸ਼ੀ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼ੰਬੂ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਆਲੋਕ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਬੀਐਲ ਸ਼ਿਵਹਰੇ, ਰਾਜੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਰੋਰੀਆ, ਸੁਸ਼ਮਾ ਸੂਰੀ, ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਜੀਵ ਘਵਾਨਾ, ਨੀਲਕਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਿਕਲਪ ਚੰਦੇਲਾ, ਟੀਬਨਾਮਐਸ ਰਾਘਵੇਂਦਰ ਸ਼੍ਰੇਅਸ, ਸਿਧਾਰਥ ਵਾਸੂਦੇਵ, ਕਿਰਨ ਅਹਲਾਵਤ, ਪ੍ਰਿਥਬਨਾਮ ਪਾਲ, ਕਿਰਨ ਅਹਲਾਵਤ, ਪ੍ਰਿਥਬਨਾਮ ਪਾਲ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ, ਗਣੇਸ਼ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿਯੰਕੂ ਅੰਜਨ ਗੋਗੋਈ, ਅਮਿਤ ਅਚਾਰੀਆ, ਮਯੰਕ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਸਤੀ ਜੈਨ, ਓਂਕਾਰ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸ਼ਰੂਤੀ ਵੈਭਵ, ਅਮਨ ਮਹਿਰੋਤਰਾ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਬੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਚੰਦਰ ਭੂਸ਼ਣ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਗਗਨ ਗੁਪਤਾ, ਉਦੈਬੀਰ ਕੋਚਰ, ਆਰਬੀ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਿਤ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਵਿਕਾਸ ਕੁਮਾਰ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਵਿਕਾਸ ਗੁਪਤਾ, ਵਿਵੇਕ ਗੁਪਤਾ, ਲਵ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ, ਨਿਖਿਲ ਤਿਆਗੀ, ਅਜੇ ਮਾਰਵਾਹ, ਵਿਨੈ ਕੇ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਛਾਬੜਾ, ਸਕਸ਼ਮ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਅਭਿਮਨਿਊ ਭੰਡਾਰੀ, ਐਨਐਸ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ, ਐਮਪੀ ਭਾਰਗਵ, ਰੂਹਹਿਨਾ ਦੁਆ-ਏ-, ਸਾਹਿਬ ਕੋਛੜ, ਟੀ ਮਹੀਪਾਲ, ਚਾਰੂ ਅੰਬਵਾਨੀ, ਐਨਐਸ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੋਤੀ ਕਟਾਰੀਆ, ਐਮ ਪੀ ਭਾਰਗਵ, ਆਸ਼ੂ ਤਿਆਗੀ, ਵਰੁਣ ਕਪੂਰ, ਮਹਿਮੂਦ ਉਮਰ ਫਾਰੂਕੀ, ਬੰਕੀ ਬਿਹਾਰੀ, ਰਾਜੇਂਦਰ ਪੀਡੀ ਸਕਸੈਨਾ, ਐਨਪੀ ਸਾਹਨੀ, ਵਿਨੀਤ ਸਿਨਹਾ, ਬਨਾਮਐਸ ਤੋਮਰ, ਰਾਜੀਵ ਰੰਜਨ ਦਿਵੇਦੀ ਰਸ਼ਮੀ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਰਬਨਾਮ ਭਾਰੂਕਾ, ਅਮਨ ਮੋਹਿਤ ਹਿੰਗੋਰਾਨੀ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਮਿਤਾ ਮਾਨ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਾਨ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਸਿੰਘ, ਆਕਾਸ਼ ਸਹਿਰਾਵਤ, ਸੁਨੀਤਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਹਰੀਓਮ ਸਿੰਘ ਆਰ., ਸ਼ਲਿੰਦਰ ਸੈਣੀ, ਮਿਤਾਲੀ ਗੁਪਤਾ, ਈਸ਼ਾਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੰਭਾਬਨਾਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਗੋਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ਗੁਨ ਸਭਰਵਾਲ, ਸੁਨੀਤਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਬਾਲੇਂਦੂ ਸ਼ੇਖਰ, ਅਨੁਕਲਪ ਜੈਨ, ਏ.ਕੇ. ਨਚਿਕੇਤਾ ਜੋਸ਼ੀ, ਪ੍ਰਤਿਊਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਵਤ, ਰਾਜਨ ਕੁਮਾਰ ਚੌਰਸੀਆ, ਅਨਿਰੁਧ ਸ਼ਰਮਾ-2, ਰੁਖਮਿਨੀ ਬੋਬੜੇ, ਸਾਕਸ਼ੀ ਕੱਕੜ, ਜੋਤੀ ਮੇਂਦੀਰੱਤਾ, ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ-1, ਆਰਤੀ ਸਿੰਘ, ਮੁਕੁਲ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਾਚੀ ਬਾਜਪਾਈ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ, ਧਰਮਰਾਜ ਓਹਲਾਨ, ਚਾਰੂ ਨਾਗਪਾਲ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਚਿਰਾਗ ਸਿੰਘਲ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਵਿਸ਼ਵ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਰਘੁਬਨਾਮਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਦੇਵਜਾਨੀ ਡੇਕਾ ਭਰਾਲੀ, ਮੀਨਾ ਹਸਨ, ਅਨਿਲ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਐਸ਼ਵਰੀ ਜੈਸਵਾਲ, ਤਰੁਣ ਜੌਹਰੀ, ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਪੰਵਾਰ, ਰਜਿੰਦਰ ਜੁਨੇਜਾ, ਗੌਰਵ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਪਰਸਨਲ-ਇਨ-

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਿਅਕਤੀਗਤ-ਇਨ-

ਬਿਨੈਕਾਰਵਿਅਕਤੀਗਤ-ਇਨ-

ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ. ਬਨਾਮ. ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼

ਐਲਐਲਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਾਰਣੀ*

ਏ. ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ 5

ਬੀ. ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰਿਜ਼ਿਊਮ 7

ਸੀ. ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਹ 11

ਡੀ. ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ 13

ਈ. ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ 18

ਐੱਫ. ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 24

ਐੱਫ.1 ਰੇਸਜੁਡੀਕਾਟਾ.....24

ਐੱਫ.2 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ.....28

ਐੱਫ.3 ਰਲੇਵਾਂ.....31

ਐੱਫ.4 ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਦੋਸ਼.....38

ਜੀ. ਸਿੱਟਾ.....41

ਅਨੇਕਚਰ 1.....53

1. ਮਾਣਯੋਗ ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੇਨੇ . ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀਬਨਾਮ. ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਤਿੰਨਾਂ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਤੇਜਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਗਰੁੱਪ ਬੀ.2 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ "ਪੀਜ਼.ਐਲ.ਐਸ"), ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ (ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਫਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਗਰੁੱਪ ਡੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵੱਖਰੀ ਸੂਚੀ ਲਈ ਟੈਗ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।
2. ਗਰੁੱਪ ਬੀ.2 ਅਤੇ ਗਰੁੱਪ ਡੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਐਸਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ.ਐਲ.

ਏ. ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ

3. ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ *ਲਾਤੀਨੀ ਕਥਨ ਦਿਲਚਸਪੀ " ਰੀਪਬਲਸੀਅਤੇ ਸਿਟ ਫਿਨਿਸ ਲਿਟੀਅਮ*ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ) "।

---

* ਐਡ.ਮੂਲ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਜੀਨੇਸ਼ਨ :ਨੋਟ .

1 ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ ਨੰਬਰ (ਸਿਵਲ) ਐਸਐਲਪੀ .....26697/2019 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ 2024 ਦੇ

ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਰਾਜ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਝੁਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

4. ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੀ ਭਾਲ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਹਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਹੀ ਹੈ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਮਾਨੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਝੁਕ ਗਏ ਹਨ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਫਿਰ . ਬਨਾਮ, ਸ਼ੈਤਾਨ ਅਤੇ ਡੂੰਘੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਪੁਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ - ਇੱਕ *'ਸੇਤੂ'*- ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਡੇ ਭਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ; ਸਭ, ਸਥਾਈ ਲਾਤੀਨੀ ਕਥਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ "ਸਾਲਸ ਪੋਪੁਲੀ ਸੁਪਰੀਮਾ ਲੈਕਸ ਐਸਟੋ", ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਸਰਵਉੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

5. ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਿਆਂ, ਸਾਰੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕੱਲਾ, ਫਰਜ਼ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ . ਜੱਜ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀਏ ਬਲਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਬਨਾਮ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈਏ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਕਈ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸੰਕਟ, ਅਰਾਜਕਤਾ ਅਤੇ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਕਸਾਰਤਾ, ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਹੱਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਾਜ਼ੁਕ, ਪਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਾਂ। ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ, ਰੱਖਰਖਾਅ-, ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਆਦਿ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਆਲੇਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਗੁੰਝਲਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝਣ ਦੇ ਦੌ-ਰਾਨ, ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ।

6. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਵੱਖਵੱਖ ਸੈੱਟਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ - ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ।

ਬੀ. ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰਿਜ਼ਿਊਮ

7. ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸਾਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ 21 ਜੁਲਾਈ, 2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਸਐਲਪੀ 2 ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮਾਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

8. ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ 21 ਜੁਲਾਈ, 2022 ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

---

2. ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 17623/2021

ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ. ਬਨਾਮ. ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ।

9. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ:

ਏ) ਇਹ ਤੱਥ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ "ਹਾਈ ਕੋਰਟ"), ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲੇ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ 3 ਤੋਂ ਵੇਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਐਕਟ, 1894 ("1894 ਐਕਟਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਈ ਪਾਰਸਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ (" ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਛਤਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 623 (5-10) ਵਿੱਚ ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਦੀ 5 ਬੀਘੇ 10 ਬਿਸਵਾਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਨਾਮ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 11 ਜਨਵਰੀ, 2016 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਨੇ *ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸੀਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ***ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ***ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ (ਸੁਪਰਾ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਐਕਟ, 2013 ("2013 ਐਕਟ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (ਦੀ ਧਾਰਾ24 (2) ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਦੋ ਤੱਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਬਨਾਮ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦਰਅਸਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ 5 ਜੂਨ 1987 ਦੇ ਐਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 15/87 88 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।

ਬੀ) ਇਸ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜਾ) ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ("ਡੀਡੀਏ") ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਿਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ

---

3. ਜੀਐੱਨਸੀਟੀਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ. ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ, ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 17623/2021

4. ਡਬਲਯੂ ਨੰਬਰ (ਸੀ) .ਪੀ.7442/2015

5. (2014) 3 ਐਸਸੀਸੀ 183

31 ਅਗਸਤ, 2016 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 6 ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡੀਡੀਏ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। 7 ਡੀਡੀਏ ਨੂੰ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ।

ਸੀ) ਹਾਲਾਂਕਿ, 06 ਮਾਰਚ, 2020 ਨੂੰ, ***ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ*** (ਸੁਪਰਾ) ***ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ*** ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ***ਅਥਾਰਟੀਬਨਾਮ.***ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ। ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਅਤੇ ***ਪੰਜ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ*** ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਦੋਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ "ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ") (ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ), ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (ਨੇ ਐਸਐਲਪੀ9 (ਮੁੱਖ ਮਾਮਲਾਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ (ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਅਤੇ ਡੀਡੀਏ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ) ***ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ*** ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ .ਡੀ.ਟੀ.ਸੀ.ਐਨ.ਗਿਆ ਸੀ। ਜੀ 5-ਜੱਜ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ) (ਪਰਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ (11 ਜਨਵਰੀ, 2016 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਡੀ) ਐਸਐਲਪੀ ਦੀ ਸਾਂਭਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ-ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 11 ਜਨਵਰੀ, 2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 31 ਅਗਸਤ, 2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੀਡੀਏ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਲਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਨੇ ਇਹ ਬਨਾਮ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 31 ਅਗਸਤ, 2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 11 ਜਨਵਰੀ, 2016 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ।

---

6. ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8670/2016
7. ਐਸਐਲਪੀ ਨੰਬਰ (ਸਿਵਲ)8467/2015 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8477/2016
8. [2020] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1 : (2020) 8 ਐਸਸੀਸੀ 129
9. ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 17623/2021

ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ. ਬਨਾਮ. ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ।

ਡੀਡੀਏ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ, ਇਹ ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ 11 ਜਨਵਰੀ, 2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ *ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ [ਜ-ਜੱਜ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ]* (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ***ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ*** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਡੀਡੀਏ ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਸਐਲਪੀ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਈ) ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਦੋ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ 21 ਜੁਲਾਈ, 2022 ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਰਡਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

> "ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਦੂਜੇ (ਭਾਵ, ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਰਾਜ) ਨੂੰ ਉਸੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਤਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਪਿਛਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮੁੱਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
>
> ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ *ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ/ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। (2020) 8 ਐਸਸੀਸੀ 129 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ *ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸੀਰਮਲ ਸੋਲੰਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ।* 2014 (3) ਐਸਸੀਸੀ 183 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 365 ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. (ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ)।
>
> ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਸਰ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

[...]

ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 17.08.2022 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ)

10. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੈ।

ਸੀ. ਨਿਆਂਇਕ ਆਵਾਜਾਈ

11. ਮੁੱਖ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਕ ਅਜੀਬ ਧੂੜ ਭਰੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵੱਖਰੇ ਮੋਰਚਿਆਂ 'ਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਸਾਫ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਧੂੜ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇ. ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇਕੋ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਿਆਪਕ ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਹ ਨੂੰ ਨੇਵੀਗੇਟ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ।

ਏ) ***ਪੁਣੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ("ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

ਬੀ) ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਪੀੜਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ (ਡੀਡੀਏ, ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ, ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ("ਐਲਏਸੀ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ), ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ("ਐਲ ਐਂਡ ਬੀ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਸਮੇਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ) ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਐਸਐਲਪੀ ਜ਼ਰੀਏ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਸਹਿ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ("ਪਹਿਲਾ ਦੌਰ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਪਹਿਲਾਂ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਜਾਂ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ); ਦੂਜਾ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਛੁੱਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਤੀਜਾ, ਜਿੱਥੇ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀਜ਼/ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ।

(ਸੀ) ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ/ਐਸ.ਐਲ.ਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ

ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ. ਬਨਾਮ. ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ।

ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ [5-ਜੱਜ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ] (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ (ਡੀਡੀਏ, ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ, ਐਲਏਸੀ ਅਤੇ ਐਲ ਐਂਡ ਬੀ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਐਸਐਲਪੀਜ਼ / ਵਿਭਿੰਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ("ਐਮ.ਏ.ਐਸ.", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ)/ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ("ਦੂਜਾ ਦੌਰ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ), ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੀੜਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਦੁਆਰਾ ਐਸਐਲਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੀਡੀਏ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਡੀਡੀਏ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸੀ।

ਡੀ) ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਲਈ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।

10. ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਡੀਡੀਏ, ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ, ਐਲਏਸੀ ਅਤੇ ਐਲ ਐਂਡ ਬੀ) ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਅਪੀਲਕਰਤਾ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ" ਜਾਂ "ਪੀੜਤ ਧਿਰਾਂ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

ਡੀ. ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ

11. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਰੇਕ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ/ਐਮ.ਏ. ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਸਾਨੀ ਹੋ ਸਕੇ।

12. ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ ਅਸੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਏ) ਗਰੁੱਪ ਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਮ.ਏਜ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬੀ) ਗਰੁੱਪ ਬੀ.1 ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਇੱਕ ਐਸਐਲਪੀ (ਹੁਣ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ, ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛੁੱਟੀ) ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।

(ਸੀ) ਗਰੁੱਪ ਬੀ.2 ਅਧੀਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

i. ਚਾਰ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਸਐਲਪੀ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ (ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ) ਹਨ।

ii. ਇੱਕ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਐਸਐਲਪੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਤੇ-ਬਾਅਦ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਡੀ) ਗਰੁੱਪ ਸੀ.1 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਸਐਲਪੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਇੱਕ ਐਸਐਲਪੀ ਹੁਣ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ), ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛੁੱਟੀਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ (, *ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ*] ***5-ਜੱਜ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ***ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ (ਸੁਪਰਾ) **[** ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਦੋਹਰਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ) ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ।(

ਈ) ਗਰੁੱਪ ਸੀ.2 ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਸਐਲਪੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਇੱਕ ਐਸਐਲਪੀ ਹੁਣ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ), ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛੁੱਟੀਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ (ਵਿੱਚ, *ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ*] ***5-ਜੱਜ, ਲਾਪਰ***ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ (ਸੁਪਰਾ) **[** ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਦੋਹਰਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ।

ਐੱਫ) ਗਰੁੱਪ ਸੀ.3 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਐਸਐਲਪੀ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਐਸਐਲਪੀ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਐਸਐਲਪੀ ਹੁਣ) ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹਨ (ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੀ ਐਸਐਲਪੀ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲੇ ਅਜਿਹੇ ਬਨਾਮ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਐਸਐਲਪੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹੁਣ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਜੀ) ਗਰੁੱਪ ਡੀ ਵੱਖਵੱਖ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ ਨਾਲ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਟੈਗ - ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ. ਬਨਾਮ. ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ।

ਨਿਰਦੇਸ਼। ਗਰੁੱਪ ਡੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐੱਚ) ਗਰੁੱਪ ਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਬਾਰੇ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਪਿੰਡ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਦਬਾਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ. ਗਰੁੱਪ ਈ ਅਧੀਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੇਸ ਗਰੁੱਪ ਏ ਤੋਂ ਸੀ (ਗਰੁੱਪ ਬੀ.2 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅਸਫਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ) ਨਾਲ ਓਵਰਲੈਪ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਗਰੁੱਪ ਈ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਗਰੁੱਪ ਏ ਤੋਂ ਸੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਾਧੂ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਲਈ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰੁੱਪ ਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ।

ਆਈ) ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ:

ਸਮੂਹ	**ਸਬ ਗਰੁੱਪ**	**ਵੇਰਵਾ**	**ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ**
ਗਰੁੱਪ ਏ (ਐਮ. ਏ. ਐਸ.)	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ	ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਐਮ. ਏ. ਐਸ. ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।	2
ਗਰੁੱਪ ਬੀ (ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ)	**ਗਰੁੱਪ ਬੀ. 1**	ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਐਮ. ਏ. ਐਸ. ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।	40
	ਗਰੁੱਪ ਬੀ. 2	ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ; ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ)	5

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਗਰੁੱਪ ਸੀ (ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਐੱਸਐੱਲਪੀ)	**ਗਰੁੱਪ ਸੀ. 1**	ਐੱਸਐੱਲਪੀ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਈ; ਐੱਸਐੱਲਪੀ ਦੂਜੇ ਗੇੜ (ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ) ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। • *ਮਨੋਹਰਲਾਲ* ***[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]*** *(ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ [ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ]।*	1
	ਗਰੁੱਪ ਸੀ. 2	ਐੱਸਐੱਲਪੀ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਈ; ਐੱਸਐੱਲਪੀ ਦੂਜੇ ਗੇੜ (ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ) ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। • *ਮਨੋਹਰਲਾਲ* ***[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]*** *(ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਦੋਹਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।*	1
	ਗਰੁੱਪ ਸੀ. 3	ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਗੇੜ ਤੋਂ ਐੱਸਐੱਲਪੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। • *ਮਨੋਹਰਲਾਲ* ***[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]*** *(ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਦੋਹਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।*	16
ਗਰੁੱਪ ਡੀ (ਵਿਭਿੰਨ ਮਾਮਲੇ)	**ਗਰੁੱਪ ਡੀ. 1**	• ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ; • ਵੱਖਰੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ; • ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿੱਥੇ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।	5
	ਗਰੁੱਪ ਡੀ. 2	ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿੱਥੇ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।	
ਕੁੱਲ			**81**

ਗਰੁੱਪ ਈ (ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ/ਸਿਰਲੇਖ ਆਦਿ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ)	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ	ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਉੱਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੋਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਗਾਓਂ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਕੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।	32
ਨੋਟ: ਗਰੁੱਪ ਈ ਅਧੀਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੇਸ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਗਰੁੱਪ ਏ ਤੋਂ ਸੀ (ਗਰੁੱਪ ਬੀ.2 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬੇਕਾਰ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ) ਨਾਲ ਓਵਰਲੈਪ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਗਰੁੱਪ ਈ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਬਨਾਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਗਰੁੱਪ ਏ ਤੋਂ ਸੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਾਧੂ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਲਈ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰੁੱਪ ਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਚਾਹੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕੁਝ ਬਨਾਮ ਹੋਵੇ।			

ਆਸਾਨ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੂਹ ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਸਾਰਣੀ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ।

ਈ. ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣਾ

15. ਮੌਜੂਦਾ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਸਮੇਤ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਉੱਘੇ ਵਕੀਲ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਆਪਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ.

16. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ:

ਰਲੇਵੇਂ ਬਾਰੇ, ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ:

ਏ) ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾ ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਵਾਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਉਚਿਤਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਬੀ) *ਮਨੋਹਰਲਾਲ* [***5-ਜੱਜ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ***] (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨ 01 ਜਨਵਰੀ, 2014 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਿਛਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਸੀ) ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਉਚਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਰਲੇਵੇਂ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਨਾਮ ਅੱਗੇ ਆਉਣ, ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਅਣਚਾਹਿਆ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

ਡੀ) ਨਿਯਮ 4 ਅਤੇ ਆਰਡਰ XLI, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ("ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ") ਦੇ ਨਿਯਮ 33 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਐਸਐਲਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ, ਇੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ, ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

ਈ) ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ, ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ. ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੱਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ।

ਐੱਫ)ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਬਨਾਮ ਤੱਥਪੂਰਨ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਹੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਬਾਰੇ:

ਜੀ) ਧੋਖਾਧੜੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਫਰਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਐੱਚ) 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਬਨਾਮ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਕੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਕੇਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਈ) ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਿੱਲੀ *ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੋ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਬਨਾਮ. ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਹੋਰ*[10] ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। *ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ*[11] ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ *ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ* ***[5-ਜੱਜ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ]*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਇਕਸਾਰਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ

ਜੇ) ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ, ਅਤੇ "ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਿਬਿਟ" ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਜੋ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨੇਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਦਾਲਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜਾ ਬੋਝ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ।

ਕੇ) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਾਂ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਸਥਿਤੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਬਨਾਮ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕਰ ਦੇਵੇ।

17. ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ:

ਰਲੇਵੇਂ 'ਤੇ:

ਏ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬਨਾਮ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

---

10. [2017] 4 ਐੱਸਸੀਆਰ 232: (2017) 6 ਐੱਸਸੀਸੀ 751

11. [2019] 13 ਐੱਸਸੀਆਰ 695: (2019) 10 ਐੱਸਸੀਸੀ 229

ਬੀ) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਰਲੇਵਾਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਨਿਆਂਇਕ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ

ਸੀ) ਧਾਰਾ 11, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰੈਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਇਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ (ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ, ਐਲਏਪੀ, ਐਲ ਐਂਡ ਬੀ ਵਿਭਾਗ) ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ (ਡੀਡੀਏ) ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਹਿੱਤ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਬਨਾਮ ਝਗੜਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਿਟੀਗੇਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ, ਦੂਜੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।

ਡੀ) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਬਾਰੇ:

ਈ) ਕਿਸੇ ਬਨਾਮ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਬਨਾਮ ਕਿਸਮ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਰਡਰ VI, ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ 4, ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਦਲੀਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਦੂਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਐੱਫ) ***ਰੰਜਨਾ ਭਾਟੀਆ ਬਨਾਮ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ। ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ*** [12] ਅਤੇ ***ਸਪਰਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ*** [13] ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

---

12 (2014) ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਡੇਲ 2151

13 (2014) ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਡੇਲ 6659

ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਪੈਰਬਨਾਮ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। *ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਟਰੱਸਟ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਹੋਰ ਮੋਹਰ ਲੱਗ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, *ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਸਾਖੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਜੀ) ਕਿਸੇ ਬਨਾਮ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, *ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ* (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਐੱਫ.1 ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

18. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉਭਰਦੇ ਹਨ:

ਏ) ਕੀ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਬੀ) ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ ਇੱਕ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੀਮਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਸੀ) ਕੀ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਐਫ.1 ਫੈਸਲਾ ਬੰਦ

19. ਪਹਿਲਾ ਮੁੱਦਾ ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਉਹ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਅਗਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

20. ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਹਿ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਅਤੇ ਡੀਡੀਏ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੈਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦਾ ਨਿਯਮ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੂਹ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

21. ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ, ***ਮੁੰਨੀ ਬੀਬੀ (ਹੁਣ ਮਰ ਚੁੱਕੇ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਬਨਾਮ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ*** ਬਨਾਮ ਤਿਰਲੋਕੀ ਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਹਿ-ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ:"

> (1.) ਸਬੰਧਤ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;
>
> (2.) ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਹ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (3.) ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

22. ***ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਐਮ.ਪੀ.ਸ਼ਾਹ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ*** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਇੱਥੇ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

> "17. [...] ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਹਿ-ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ- ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਲੇ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।
>
> (ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ)

---

14. ਏ. ਆਈ. ਆਰ 1931 ਪੀ. ਸੀ 114

15. [1994] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 163: (1994) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 552

23. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਖ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਹਿ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਅਤੇ ਡੀਡੀਏ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮੁੱਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਨਾਮ, ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਅਤੇ ਡੀਡੀਏ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

24. *ਮਥੁਰਾ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਬਾਜੂ ਜੈਸਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਦੋਸੀਬਾਈ ਐਨ.ਬੀ. ਜੀਜੀਭੋਏ*[16] ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਸਮੀਖਿਆ ਸਾਨੂੰ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੀ ਪ੍ਰਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਦੂਜੇ ਅੰਕ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਬਨਾਮ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਆਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਦੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਏ ਨੇ ਨਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਬੀ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੈਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਵਿਵਹਾਰਕਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

> "5. ਪਰ ਰੈਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ: ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਤੱਥ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ: 'ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ' ਤੱਥ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਮਿਸ਼ਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤੱਥ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਜਾਂ ਮਿਸ਼ਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਆਖਰਕਾਰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਇਕੱਲੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂਇਕ ਹੈ: ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹਨ।

---

16 [1970] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 830: (1970) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ 613

ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਨਹੀਂ। ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਸਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਸਵਾਲ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਦੁਬਾਰਾ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਉਸੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹਨ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਫੈਸਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਉਸੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਨੀ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਨਾ ਹੀ ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਹੈ।

[...]

10. ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਉਸੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਚਾਹੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

11. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਰੈਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ। ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਜੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੱਥ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਇੱਕੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਉਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਉਸੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ. ਪਰ, ਜਿੱਥੇ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਇਹ ਉਸੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ 'ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਵ ਉਹ ਤੱਥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ, ਸਵਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਰੈਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਨਿਯਮ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ)

25. ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ, ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ, ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਵਜੋਂ, ਉਸੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਲੀਡ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਰੈਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ; ਇਸ ਤੋਂ ਬਨਾਮ ਵੱਧ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਖਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦਾਅ 'ਤੇ ਹਨ. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਧੇਰੇ ਲਚਕਦਾਰ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੂਰਗਾਮੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਐੱਫ.2 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ

26. ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਰੁੱਪ ਬੀ.1 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਿਯਮ, 2013 ਦੇ ਆਰਡਰ XXI ਨਿਯਮ 3 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਲਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

27. ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

28. ਐਸ.ਜੇ.ਐਸ. ਬਿਜ਼ਨਸ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ (ਪੀ.) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ. *ਐਸ.ਜੇ.ਐਸ. ਬਿਜ਼ਨਸ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ (ਪੀ.) ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ। ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਤੱਥ ਪਦਾਰਥਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਭਾਵ, ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ. ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

> "13. ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰ ਦਬਾਇਆ ਹੋਇਆ ਤੱਥ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਦਾਰਥਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੋ ਬਨਾਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ [...]
>
> 14. ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਸੀ, ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਯੋਗ ਹੈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਬਨਾਮ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਤੱਥ ਸਮੱਗਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ। [...] ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਨਾਲ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

29. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ***ਅਰੁਣਿਮਾ ਬਰੂਆ ਬਨਾਮ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਰੁਣਿਮਾ ਬਰੂਆ ਬਨਾਮ.*** ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

---

17. [2004] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 56: (2004) 7 ਐੱਸਸੀਸੀ 166

18. [2007] 5 ਐੱਸਸੀਆਰ 904: (2007) 6 ਐੱਸਸੀਸੀ 120

> "12. ਇਹ ਇੱਕ ਤਿੱਖਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਮਨ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਦਮਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਦਾ ਮਤਲਬ ਲੀਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ. ਜੇ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਤੱਥ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੀਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ. ਇਹ ਬਨਾਮ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੰਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਜੋੜੀ ਨਾਲ ਇਸ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਪਰ ਜੇ ਉਕਤ ਗੰਦਗੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੱਥ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਬਨਾਮ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

30. ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਿਰ ਹੈ ਕਿ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਤੱਥ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਸਿਰਫ ਲੁਕਾਉਣ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ- ਜੋ ਇੰਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਕਿਸੇ ਬਨਾਮ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ. ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣ 'ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

31. ਫਿਰ ਬਨਾਮ, ਅਸੀਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੌਰਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

ਐੱਫ.3 <u>ਰਲੇਵਾਂ</u>

32. ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ/ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਾਂ ਤਾਂ ***<u>ਕੁਨਹਯਾਮਮੇਦ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ. ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ,</u>*** [19]

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗਰੁੱਪ ਏ ਅਤੇ ਬੀ.1 ਅਧੀਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਬਨਾਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਾਏ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ।

33. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਾਰੇ ਸਥਿਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ***ਕੁਨਹਯਾਮਦ*** (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਆਦਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ. ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ***ਕੁਨਹਮਦ*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪਵਾਦ ਦਾ ਬਨਾਮ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਜਾਂ ਅਸੀਮਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਪਵਾਦ, ਸਾਡੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ***ਕੁਨਹਯਾਮਮੇਦ*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਟਕਣ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਬਨਾਮ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਵਿਚੋਂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਨਿਰੰਤਰ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਵਜੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

34. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਨਾਮ ਆਪਣੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) 'ਤੇ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸੰਕਟ, ਅਰਾਜਕਤਾ ਅਤੇ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਕਸਾਰਤਾ, ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਹੱਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸੰਤੁਲਨ ਕਾਇਮ ਕਰੀਏ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਿਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਈ ਜੈਨੇਰਿਸ ਵਿਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

35. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ***ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ [5-ਜੱਜ, ਲਾਪਰਾ]*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਿੱਟਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿੱਟੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

> ***"ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਟੇ***
>
> *365. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ 1 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਨਾਮ ਹਨ।*

---

19 [2000] ਪੂਰਕ 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 538: (2000) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 359

ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਨਾਮ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ. ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ. ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ 5, ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੂ ਅਤੇ ਕੀ 'ਜਾਂ' ਨੂੰ 'ਨਾ ਹੀ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ 'ਅਤੇ' ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

366. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ:

366.1. ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਜੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 1-1-2014 ਤੱਕ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

366.2. ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਵਿੰਡੋ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

366.3. ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਜਾਂ' ਨੂੰ 'ਨਾ ਤਾਂ' ਜਾਂ 'ਅਤੇ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

366.4. 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ 'ਭੁਗਤਾਨ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

1894 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ) 2013 ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਜੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ (ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ) ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 1894 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 'ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ' ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

366.5. ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (1) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਕੇ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

366.6. 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦਾ ਹਿੱਸਾ।

366.7. 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24(2) ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ/ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

366.8. ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ।

1-1-2014 ਨੂੰ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

366.9. 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਧਾਰਾ 24 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਯਾਨੀ 1-1-2014 ਨੂੰ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂਬੱਧ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

36. *ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ [ਤ-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। 16 ਜੁਲਾਈ, 2020 ਨੂੰ ***ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ. ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸੀਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ [ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼],*** [20] ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਤਿੰਨ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ***ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ*** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ।

37. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ***ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ*** (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਮਿਸਾਲੀ ਮੁੱਲ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਰ-ਪੱਖੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 16 ਜੁਲਾਈ, 2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਅਜੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਬਨਾਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

38. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਹੱਥ ਵਿਚਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀ-*ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ [ਤ-ਜੱਜ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ]* (ਸੁਪਰਾ) ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਗਰੁੱਪ ਸੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਉਹ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਐਸਐਲਪੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ /ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਐਸਐਲਪੀ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ। *ਮਨੋਹਰਲਾਲ [ਤ-ਜੱਜ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ]* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਕੇਸ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਭਾਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਘਟਨਾਗਤ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਇੱਕ ਐਸਐਲਪੀ ਹੈ।

---

20 2020 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 1471

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਸਐਲਪੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਜੇ ਬਨਾਮ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇਕ ਪਾਰਸਲ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸਾਰੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਹਿੱਸਾ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਨਾਮ ਬਹੁਤ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪਾਰਸਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਨਤਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪਾਰਸਲ ਜੋ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜੇ ਬਨਾਮ ਅਣਵਰਤੀ ਪਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਜੇ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

39. ਇਹ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਸਥਿਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਵਾਲਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ. ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਅਰਾਜਕਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਟਰੋ, ਫਲਾਈਓਵਰਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਰਗੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰੋਕਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ***ਮਨੋਹਰਲਾਲ*** (ਸੁਪਰਾ) ਯੁੱਗ। ਨਤੀਜੇ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਣਗੇ।

40. 'ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ' ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ***ਤੇਜਪਾਲ*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ। ਉੱਥੇ, ਅਸੀਂ 'ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ' ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਇਸ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ:

> **ਏ)** ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੱਤ ਦਾਅ 'ਤੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ;
>
> **ਬੀ)** ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ, ਮੈਟਰੋ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਆਦਿ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਦੇਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਰ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਤੱਕ ਫੈਲੇਗਾ;

ਸੀ) ਇਹ ਅੰਡੇ ਨੂੰ ਉਤਾਰਨ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ;

ਡੀ) ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਬਨਾਮ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਾਰੀ ਅਧੀਨ ਮੈਟਰੋ ਕੋਰੀਡੋਰ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ 'ਤੇ ਪਏ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਲਾਟ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ;

ਈ) ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਬਣੇ ਜਨਤਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ;

ਐੱਫ) ਜੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਡੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਨਤਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ 'ਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਾਮਾਤਰ ਹੋਵੇਗੀ; ਅਤੇ

ਜੀ) 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) 'ਤੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਈ ਜੈਨੇਰਿਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

41. ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਗਰੁੱਪ ਏ ਅਤੇ ਬੀ.1 ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਯੰਤਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਅਟੱਲ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਗਰੁੱਪ ਸੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਗਰੁੱਪ ਏ ਅਤੇ ਬੀ.1 ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਤਹਿਤ ਸਾਡੀ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੀਏ। ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਆਮ ਜਨਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਤਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਿੱਸੇ ਰਾਹੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਾਂਗੇ।

ਐੱਫ.4 ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਦੋਸ਼

42. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਗਰੁੱਪ ਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਮਾਲਕੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿਵਾਦ ਆਦਿ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ।

43. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਲੁਕਾਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਲੁਕਾਉਣਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

44. ਇਹ ਸਥਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਬਨਾਮ ਜੁਰਮਾਨਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਲ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਹੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ / ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਰ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ।

45. ਅਸੀਂ ਦਿੱਲੀ ਭੂਮੀ (ਤਬਾਦਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ) ਐਕਟ, 1972 ("1972 ਐਕਟ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦਾ ਬਨਾਮ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਬਨਾਮ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਬਨਾਮ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 4 (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 1972 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਲੁਕਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

46. 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਨੂੰ ਕੌਣ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ***ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ *ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਟਰੱਸਟ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

> 21. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਜਾਇਦਾਦ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇਕ ਵਾਰ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸੌਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਪਸ ਦੇਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸੀ। ੨੦੧੩ ਦਾ ਐਕਟ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਿਸਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਰੱਦ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।
>
> 26. [...] ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ੨੦੦੦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਨਾਮ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ।

> ਬਾਅਦ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ; ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 11 (4) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
>
> 28. ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ *ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਟਰੱਸਟ* ਵਿੱਚ ਡਿਬਨਾਮਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਪਲਬਧ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਿਸਾਲਾਂ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ *ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਟਰੱਸਟ* ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ [...]

47. ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ***ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਇਕ ਦਲੀਲ ਸੀ ਜੋ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ***ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ*** ***[5-ਜੱਜ, ਲਾਪਰਾ]*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ***ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ*** (ਸੁਪਰਾ) ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

48. ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਬਾਰੇ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ***ਤੇਜਪਾਲ*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਸਮੱਗਰੀ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਅਤੇ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਉੱਨਤ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ. ਗਰੁੱਪ ਈ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਆਖਰੀ ਉਪਾਅ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ।

ਜੀ. ਸਿੱਟਾ

49. ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਹਰੇਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ **ਗਰੁੱਪ ਏ** ਅਤੇ **ਬੀ.1** ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ (ਜਿਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਅਤੇ 2 ਰਾਹੀਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ), ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਬੇਮਿਸਾਲ ਅਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਸੀਂ ਗਰੁੱਪ ਸੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਗਰੁੱਪ ਏ ਅਤੇ ਬੀ.1 ਅਧੀਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇਕਸਾਰਤਾ, ਇਕਸਾਰਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗਰੁੱਪ ਏ ਅਤੇ ਬੀ.1 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

i. 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ 01 ਅਗਸਤ, 2024 ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਤੀਜੇ ਬਨਾਮ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ;

ii. ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਕਬਜ਼ੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਬਾਰੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਸਥਿਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ;

iii. ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ/ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ II ਅਤੇ III ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਐਨ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਕਲਪ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਬਹੁ-ਫਸਲੀ ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ (ਏ) 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਗਈ ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਬਨਾਮ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ;

iv. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13, 14, 16 ਤੋਂ 20 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ਾ-ਭੂਮੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ / ਅਰਧ-ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ (ਏ) 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸਰਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਬਨਾਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਇਸ ਬੈਚ ਵਿੱਚ 1894 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ 01 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, 2014

v. ਕੁਲੈਕਟਰ ਕਿਸੇ ਬਨਾਮ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਨੁਸਾਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ-4 ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਚੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;

vi. ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਸਿਰਫ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਣਗੇ;

vii. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਐਫ) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਹਫਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋ ਹਫਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਪਣੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰੇਗਾ;

viii. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੁਲੈਕਟਰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 01 ਜਨਵਰੀ, 2014 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਦਾਅਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਆਦਿ;

ix. ਕੁਲੈਕਟਰ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੮ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਰੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ,

ਕੁਲੈਕਟਰ ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਲਟੀਅਮ ਦੇਵੇਗਾ;

x. ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਘੜੀ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਮੋੜਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ "ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਪੁਰਸਕਾਰ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਆਇ (ਬਨਾਮ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

xi. ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ-8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਬੀ) ਗਰੁੱਪ ਬੀ.2 ਅਧੀਨ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ***ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ*** ***[5-ਜੱਜ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ]*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਅਗਲੀ ਐਸਐਲਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੀ) ਗਰੁੱਪ ਸੀ.1 (**ਜੀ.ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ.ਡੀ. ਬਨਾਮ. ਜੀ.ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ.ਡੀ.**) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। ਰਾਮਫਲ ਸਿੰਘ [ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ- 19697/2022]), ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਦੀ ਸਬਨਾਮਕਾਰ ਕੀਤੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਦੋਹਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ, ***ਮਨੋਹਰਲਾਲ*** ***[5-ਜੱਜ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ]*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਗਰੁੱਪ ਏ ਅਤੇ ਬੀ.1 ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਿਆਰਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਡੀ) ਐਸ.ਐਲ.ਪੀਜ਼ (ਹੁਣ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ, ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ **ਗਰੁੱਪ ਸੀ.2** ਅਤੇ **ਸੀ.3** ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਹਨ ਜਿੱਥੇ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ***ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ*** (ਸੁਪਰਾ) ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ,

ਮਨੋਹਰਲਾਲ ***[ਤ-ਜੱਜ, ਲਾਪਰ]*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਦੋਹਰਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ *ਮਨੋਹਰਲਾਲ* ***[ਤ-ਜੱਜ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ]*** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗਾ, ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਨਾਲ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੀ.ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ.ਡੀ. ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਗਰੁੱਪ ਸੀ.2 ਅਤੇ ਸੀ.3 ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ, ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਵਿਘਨ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ। ਅਸੀਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਕੇਸਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਬਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਗਲੇ ਉਪ-ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

ਈ) ਧਾਰਾ ਐਫ.4 (*ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਦੋਸ਼*) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, **ਗਰੁੱਪ ਈ** ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ/ਐਮ.ਏਜ਼ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਸਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇਸ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

i. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ। ਨਾਮਜ਼ਦ ਬੈਂਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ/ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ, ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਅਤੇ ਡੀਡੀਏ ਨੂੰ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹਾ ਬੈਂਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੌਣ ਹੈ।

ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ (ਆਂ) ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਬਨਾਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏਗੀ। ਫਿਰ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਆਜ ਵਾਲੇ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾਮਜ਼ਦ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਬਨਾਮਨੀਕਰਨ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਹੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।

ii. ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਸਮੂਹ ਦੇ ਕੇਸ ਆਖਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਾਂ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਪਾਰਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

50. ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਭਿੰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ (ਗਰੁੱਪ ਡੀ) 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਟੈਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਰੁੱਪ ਡੀ.1 ਦੇ ਚਾਰ ਕੇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡੀਡੀਏ ਐਮ.ਏ. ਰਾਹੀਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ 22 ਜੁਲਾਈ, 2024 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਏ) ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ. ਮੈਸਰਜ਼ ਆਟੋ ਗ੍ਰਿਟ (ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ) ਅਤੇ ਹੋਰ। [ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 542/2016]: ਇਸ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ 1894 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਬਾਰੇ ਹੈ।

ਬੀ) ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਬਨਾਮ. ਤਰੁਣ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। [ਸੀ. ਐਨ. ਐਮ. ਟੀ.] ਪੀ.ਈ.ਟੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 189/2019 ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 2690/2017] ਵਿੱਚ: ਇਸ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ, ਜੋ 13 ਫਰਵਰੀ, 2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡੀਡੀਏ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਘਾਟ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਨੇ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸੀ) ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ. ਐਸ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। [ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 806/2020]: ਇਹ ਐਮ.ਏ. ਉਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਿੰਦੂ (ii) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਆਈ ਸੀ। ਇਸ ਐਮ.ਏ. ਵਿੱਚ, ਡੀਡੀਏ 13 ਫਰਵਰੀ, 2017 ਅਤੇ 31 ਜੁਲਾਈ, 2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੀਡੀਏ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਐਮ.ਏ. ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਰੁੱਪ ਡੀ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਐਮ.ਏ. ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ।

ਡੀ) ਜੀ.ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ.ਡੀ. ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ [ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 1888/2023]: ਇਹ ਐਮ.ਏ. ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 10 ਫਰਵਰੀ, 2023 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ***ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ*** *[5-ਜੱਜ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ]* (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਈ) ਐਲਏਸੀ ਬਨਾਮ. ਐਲ.ਏ.ਸੀ. ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਹੋਰ। [ਐਮ.ਏ. ... ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 32991/2023: ਇਹ ਐਮ.ਏ. ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ 9 ਫਰਵਰੀ, 2023 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਲਏਸੀ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

51. **ਗਰੁੱਪ ਡੀ.2** ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ 22 ਜੁਲਾਈ, 2024 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਫਤੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਡੀ-ਟੈਗ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ:

ਏ) ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ. ਐਸ. ਗੀਤਾ ਸਭਰਵਾਲ [ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 21746/2022];

ਬੀ) ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ. ਐਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ [ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 674/2023, ਐਮਏ];

ਸੀ) ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ. ਐਸ. ਬਾਲ ਕਿਸ਼ਨ [ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 5711/2023, ਐਮ.ਏ.];

ਡੀ) ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ. ਐਸ. ਇਸਹਾਕ [ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 1713/2023, ਐਮਏ];

ਈ) ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ. ਐਸ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਜੈਨ [ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 40951/2022, ਐਮਏ];

ਐਫ) ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ. ਐਸ. ਮੈਸਰਜ਼ ਫਲੈਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ [ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 42177/2022, ਐਮਏ];

ਜੀ) ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ. ਐਸ. ਸ਼ਕੀਲ ਅਹਿਮਦ [ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 3577/2023, ਐਮਏ];

ਐਚ) ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨਾਂਗੀਆ [ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 39901/2022, ਐਮਏ];

ਆਈ) ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ. ਫ਼ਿਰੇ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ। [ਐਮ.ਏ. 278/2023];

ਜੇ) ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ. ਐਸ. ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ [ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 39898/2022, ਐਮ.ਏ.]; ਅਤੇ

52. ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ।

53. ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨੋਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਤ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ, ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਹੋਰ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ।

54. ਇਹ ਬਨਾਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਪਣੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਅਧੀਨ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 1

ਸਮੂਹ	ਸਬ ਗਰੁੱਪ	ਵੇਰਵਾ	ਕੇਸ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਨੰਬਰ	ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ
ਗਰੁੱਪ ਏ (ਐਮ. ਏ. ਐਸ.)	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ	ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਐਮ. ਏ. ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।	ਡੀ. ਡੀ. ਏ. ਬਨਾਮ ਪੀ. ਆਈ. ਆਰ. ਈ. ਆਰ. ਐੱਮ. [ਐੱਮ. ਏ. 277/2023] ਡੀ. ਡੀ. ਏ. ਬਨਾਮ ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਪ੍ਤਾ [ਐਮ. ਏ. 346/2023]	2
ਗਰੁੱਪ ਬੀ (ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ)	**ਗਰੁੱਪ ਬੀ. 1**	ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ; ਐਸਐਲਪੀ ਦੂਜੇ ਗੇੜ (ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ) ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।	ਜੀ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਡੀ. ਅਤੇ ਏ. ਐੱਨ. ਆਰ. ਬਨਾਮ ਐੱਮ./ਐੱਸ. ਬੀ. ਐੱਸ. ਕੇ. ਰੀਅਲਟਰਸ ਐੱਲ. ਐੱਲ. ਪੀ. ਅਤੇ ਏ. ਐੱਨ. ਆਰ. [ਡਾਇਆਰੀ ਨੰ. 17623/2021] ਐਲ. ਏ. ਸੀ. ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ. [ਡਾਇਆਰੀ ਨੰ. 32072/2022] ਐਲ. ਬੀ. ਡੀ. ਬਨਾਮ ਦੀਕਸ਼ਾ ਸੂਰੀ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ. [ਡਾਇਆਰੀ ਨੰ. 18130/2021] ਜੀ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਡੀ. ਅਤੇ ਏ. ਐੱਨ. ਆਰ. ਬਨਾਮ ਲੈਟਿਨਡਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ. [ਡਾਇਆਰੀ ਨੰ. 19132/2021] ਜੀਐੱਨਸੀਟੀਡੀ ਅਤੇ ਏਐੱਨਆਰ ਬਨਾਮ ਅੰਜੂ ਸ਼ਾਰਮਾ ਅਤੇ ਓਆਰਐੱਸ। [ਡਾਇਆਰੀ ਨੰਬਰ. 10132/2022] ਜੀ. ਐਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਡੀ. ਬਨਾਮ ਐਨਲ ਮੋਂਗਾ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ [ਡਾਇਆਰੀ ਨੰ. 15707/2022] ਐਲ. ਬੀ. ਡੀ. ਬਨਾਮ ਜਯੋਤਸਨਾ ਸੂਰੀ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ. [ਡਾਇਆਰੀ ਨੰ. 15710/2022] ਜੀ. ਐਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਡੀ. ਬਨਾਮ ਕੁਸ਼ਮ ਜੈਨ ਅਤੇ ਏ. ਐਨ. ਆਰ. [ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰ. 19012/2022] ਜੀ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਡੀ. ਬਨਾਮ ਆਰ. ਐੱਸ. ਰਿਟੇਲ ਸਟੋਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ. [ਡਾਇਆਰੀ ਨੰ. 25834/2022] ਡੀ. ਡੀ. ਏ. ਬਨਾਮ ਚੰਦਰਲੇਖਾ ਸੋਲੋਮਨ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ. [ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰ. 11394/2016] ਜੀ. ਐਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਡੀ. ਬਨਾਮ ਮੈਟਰਿਕਸ ਨਿਵੇਸ਼ ਪੀ. ਵੀ. ਟੀ. ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏ. ਐੱਨ. ਆਰ. [ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰ. 11394/2016] ਐੱਲ. ਬੀ. ਡੀ. ਬਨਾਮ ਵਿਕਰਮ ਮਧੋਕ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ. [ਡਾਇਆਰੀ ਨੰ. 22127/2021] ਜੀ. ਐਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਡੀ. ਬਨਾਮ. ਬਾਡੀ ਰੈਮ ਅਤੇ ਓਆਰਐੱਸ। [ਡਾਇਆਰੀ ਨੰ. 28216/2021] ਜੀ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਡੀ. ਬਨਾਮ ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ (ਐੱਚ. ਯੂ. ਐੱਫ.) ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ. [ਡਾਇਆਰੀ ਨੰ. 3566/2022]	

ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ. ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ. ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ

			17. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 10221/2022] 18. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਐਮ/ਐਸ ਬੀਜੀਐਨਐਸ ਇਨਫਰਾਟੈਕ ਪੀ.ਬਨਾਮ.ਟੀ. ਲਿਮਟਿਡ। ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 10222/2022] 19. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਭੀਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ 20. . [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 10474/2022] 21. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਈਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 10475/2022] 22. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਇਸ਼ਾਕ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 15577/2022] 23. ਐਲਬੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸਿਰੀ ਭਗਵਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 15940/2022] 24. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਹਿਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 16176/2022] 25. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਅਲਕਾ ਲੂਥਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 27994/2022] 26. ਐਲਬੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਐਮ/ਐਸ ਪ੍ਰਸ਼ੀਦ ਅਸਟੇਟ ਪੀ.ਬਨਾਮ.ਟੀ. ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨਹੀਂ। 28847/2015] 27. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਐਸ.ਐਚ. ਅਲੀਮੁਦੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ [ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ) 26525/2015] 28. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਲਲਿਤ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ) 17207/2017] 29. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸਰੈਂਡਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ [ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ) 592-593/2020] 30. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਗੀਤਾ ਗੁਲਾਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 22388/2021] 31. ਐਲਬੀਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਈਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 22391/2021] 32. ਐਲਬੀਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਪ੍ਰਬਨਾਮਨ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 23612/2021] 33. ਐਲਬੀਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਬ੍ਰਹਮ ਸਿੰਘ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 24447/2021] 34. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਅਮਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 28971/2021] 35. ਐਲਏਸੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਐਮ/ਐਸ ਫਲੈਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਪੀ.ਬਨਾਮ.ਟੀ. ਲਿਮਟਿਡ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 2404/2022] 36. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਗੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 4937/2022] 37. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਹਰਬਨਜ਼ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 10090/2022] 38. ਐਲਬੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 15722/2022] 39. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜੇਰੀਆ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 18873/2022] 40. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਤੇਜਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 20255/2022] 41. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਤਨਬਨਾਮਰ ਬੇਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 21620/2022]	

	ਸਮੂਹ ਬੀ.2	ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿੱਚ ਦ ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਲ; ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿੱਚ ਦ ਦੂਜਾ ਗੋਲ (ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ)	1. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ. ਭੀਮ ਸੈਨ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 18142/2022] 2. ਐਲਬੀਡੀ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 19142/2022] 3. ਐਲਬੀਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ. ਭਾਗਵਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 19687/2022] 4. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ. ਓਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 20104/2022] 5. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਮੇਹਰ ਚਾਂਦ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ ਨੰ. 20203/2022]	**5**
ਗਰੁੱਪ ਸੀ (ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਲ)	**ਸਮੂਹ ਸੀ.1**	ਲਿਮਿਨ ਵਿੱਚ ਐਸਐਲਪੀ ਖਾਰਜ ਵਿੱਚ ਦ ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਲ; ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿੱਚ ਦ ਦੂਜਾ ਗੋਲ (ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ) • *ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਲੈਪਸ ਫਾਲੋਇੰਗ ਦ ਟੈਸਟ ਰੱਖਿਆ ਹੇਠਾਂ ਮਨੇਹਰਲਾਲ ਵਿੱਚ **[ਸ-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ) ਜੁੜਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) 2013 ਐਕਟ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ [ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨੂੰ ਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਇਕੱਠੇ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਸਰੀਰਕ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ]।*	1. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ. ਰਾਮਫਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 19697/2022	**1**
	ਸਮੂਹ ਸੀ.2	ਲਿਮਿਨ ਵਿੱਚ ਐਸਐਲਪੀ ਖਾਰਜ ਵਿੱਚ ਦ ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਲ; ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿੱਚ ਦ ਦੂਜਾ ਗੋਲ (ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ) • *ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਲੈਪਸ ਫਾਲੋਇੰਗ ਨਾ ਕਰੇ ਦ ਟੈਸਟ ਰੱਖਿਆ ਹੇਠਾਂ ਮਨੇਹਰਲਾਲ ਵਿੱਚ **[ਸ-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ) ਜਿਵੇਂ ਦ ਜੁੜਵਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਭਾਗ 24(2) ਦੇ ਦ 2013 ਐਕਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਮਿਲੇ।*	1. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਅੰਜੂ ਲਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 19691/2022]	**1**

ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ. ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ. ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ

	ਸਮੂਹ ਸੀ.3	ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਤੋਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦ ਪਹਿਲਾਂ ਗੇਲ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਦੇਰ ਹੈ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿੱਚ ਦ ਮੰਜੂਦ ਬੈਚ • *ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਨਹੀਂ ਲੈਪਸ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦ ਟੈਸਟ ਰੱਖਿਆ ਹੇਠਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨੋਹਰਲਾਲ **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ) ਜਿਵੇਂ ਦ ਜੁੜਵਾਂ ਹਾਲਾਤ ਅਧੀਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) 2013 ਕਾਰਵਾਈ ਹਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ।*	1. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਗਿਆਨ ਚਾਂਦ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 32629/2022] 2. ਡੀਡੀਏ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸ਼ਾਂਤੀ ਭਾਰਤ ਪੀ.ਬਨਾਮ.ਟੀ. ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ [SLP(C) ਨਹੀਂ। 7215/2017] 3. ਐਲਏਸੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸੇਵਾਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 9628/2021] 4. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਗੀਤਾ ਸਭਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 29469/2021] 5. ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਗਿਆਨ ਚਾਂਦ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 3812/2022] 6. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸਿਮਲਾ ਦੇਬਨਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 20229/2022] 7. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਯੋਗ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 20555/2022] 8. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸੇਵਾ ਰੈਮ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 33077/2022] 9. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਇਸ਼ਾਕ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 6981/2021] 10. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 18366/2022] 11. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਮਾਧੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 19685/2022] 12. ਐਲਬੀਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਨਰੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 19689/2022] 13. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 19693/2022] 14. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 19694/2022] 15. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਜਯੋਤੀ ਦੇਬਨਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 19724/2022] 16. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਜੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 20260/2022]	**16**
ਗਰੁੱਪ ਡੀ (ਮਿਸਕੇ ਲਾ ਨਵਾਂ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ)	**ਸਮੂਹ ਡੀ.1**	• ਮਾਮਲੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ; • ਮਾਮਲੇ ਭਾਲਣਾ ਏ ਵੱਖਰਾ ਰਾਹਤ	1. ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਐਮ/ਐਸ ਆਟੋ ਗਰਿੱਟ (ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ) ਅਤੇ ਹੋਰ. [CA 542/2016] 2. ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਤਰੁਣ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਹੋਰ. .] (ਸੀ) ਨੰ.189/2019 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 2690/2017] 3. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਐਮ.ਏ. 806/2020] 4. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤ [ਐਮ.ਏ. 1888/2023] 5. ਐਲਏਸੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 32991/2023, ਐਮਏ]	**5**

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

	ਸਮੂਹ ਡੀ.2	ਮਾਮਲੇ ਕਿੱਥੇ ਨਹੀਂ ਨੋਟਿਸ ਹੈ ਗਿਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਤਾਂ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ	1. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਗੀਤਾ ਸਭਰਵਾਲ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 21746/2022] 2. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 674/2023, ਐਮਏ] 3. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਬਾਲ ਕਿਸ਼ਨ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 5711/2023, ਐਮਏ] 4. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਇਸ਼ਾਕ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 1713/2023, ਐਮਏ] 5. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਜੈਨ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 40951/2022, ਐਮਏ] 6. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਐਮ/ਐਸ ਫਲੈਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਪੀ.ਬਨਾਮ.ਟੀ. ਲਿਮਟਿਡ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 42177/2022, ਐਮਏ] 7. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸ਼ਕੇਲ ਅਹਿਮਦ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 3577/2023, ਐਮਏ] 8. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੰਗੀਆ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 39901/2022, ਐਮਏ] 9. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਫਾਇਰ ਰੈਮ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਐਮ.ਏ. 278/2023] 10. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 39898/2022, ਐਮਏ] 11. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਨਕਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 1215/2023, ਐਮਏ]	**11**
			ਕੁੱਲ	**81**
ਗਰੁੱਪ ਈ (ਦਮਨ ਦੇ ਤੱਥ ਚੈਕਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਖਰੀਦਦਾਰ/ ਸਿਰਲੇਖ ਆਦਿ)	ਨਹੀਂ ਲਾਗੂ	ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਕਥਿਤ ਨੂੰ ਕੋਲ ਵਚਨਬੱਧ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲਾ ਤੱਥ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੋਣਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਣਾ ਨਿਹਿਤ ਵਿੱਚ ਗਾਓਂ ਸਭਾ	1. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ. ਐਮ/ਐਸ ਬੀ.ਐਸ.ਕੇ. ਰੀਅਲਟਰਸ ਐਲਐਲਪੀ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 17623/2021] 2. ਐਲਏਸੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 32072/2022] 3. ਐਲਬੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਦੀਕਸ਼ਾ ਸੂਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 18130/2021] 4. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ. ਅੰਜੂ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨੰ.10132/2022] 5. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਐਨਆਈਐਲ 6. . [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 15707/2022] 7. ਐਲਬੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਜਯੋਤਸਨਾ ਸੂਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 15710/2022] 8. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ. ਪ੍ਰਚੂਨ ਸਟੋਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 25834/2022] 9. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਜੈ.ਆਈ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਪਤ [ਐਮ.ਏ. 346/2023] 10. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ [SLP(C) ਨੰ.11394/2016] 11. ਐਲਬੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਵਿਕਰਮ ਮਾਧੋਕ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 22127/2021] 12. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸਰੀਰ ਰੈਮ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 28216/2021]	**32**

ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ. ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ. ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਐਸਕੇ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ

			13. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ..ਐੱਸ. ਐਮ/ਐਸ ਸੰਤੋਸ਼ ਇਨਫਰਾਟੈਕ ਪੀ.ਬਨਾਮ.ਟੀ. ਲਿਮਟਿਡ। ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 8414/2022] 14. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਐਮਸਨਜ਼ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲਿਮਟਿਡ। ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 8556/2022] 15. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 10221/2022] 16. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਐਮ/ਐਸ ਬੀਜੀਐਨਐਸ ਇਨਫਰਾਟੈਕ ਪੀ.ਬਨਾਮ.ਟੀ. ਲਿਮਟਿਡ। ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 10222/2022] 17. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਇਸ਼ਾਕ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 15577/2022] 18. ਐਲਬੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸਿਰੀ ਭਗਵਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 15940/2022] 19. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਅਲਕਾ ਲੂਥਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 27994/2022] 20. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐਸ. ਐਸ.ਐਚ. ਅਲੀਮੁਦੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ) 26525/2015] 21. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਲਲਿਤ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ) 17207/2017] 22. ਐਲਏਸੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਐਮ/ਐਸ ਫਲੈਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਪੀ.ਬਨਾਮ.ਟੀ. ਲਿਮਟਿਡ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 2404/2022] 23. ਐਲਬੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 15722/2022] 24. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 18366/2022] 25. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਮਾਧੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 19685/2022] 26. ਐਲਬੀਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ. ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਨਰੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 19689/2022] 27. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ. ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਅੰਜੂ ਲਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 19691/2022] 28. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 19693/2022] 29. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 19694/2022] 30. ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਜਯੋਤੀ ਦੇਬਨਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 19724/2022] 31. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਤੇਜਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ ਨੰ. 20255/2022] 32. ਡੀਡੀਏ ਬਨਾਮ.ਐੱਸ. ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਜੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ. [ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 20260/2022]	

ਨੋਟ: ਗਰੁੱਪ ਈ ਅਧੀਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੇਸ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਗਰੁੱਪ ਏ ਤੋਂ ਸੀ (ਗਰੁੱਪ ਬੀ.2 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬੇਕਾਰ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ) ਨਾਲ ਓਵਰਲੈਪ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਗਰੁੱਪ ਈ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਬਨਾਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਗਰੁੱਪ ਏ ਤੋਂ ਸੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਾਧੂ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਲਈ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰੁੱਪ ਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਚਾਹੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕੁਝ ਬਨਾਮ ਹੋਵੇ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਰਲੇਖ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrl. No. P/956/2016